

Maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsaus

Tuki-info webinaari
16.4.2024

Miten toimeenpano sujui 2023?

Viljelijätukien määrärahat

	Viljelijätuet (ilman huoltovarmuuspakettia)	2022 milj. €	2023 milj. €
I-pilari	Kansallinen tuki (mom. 30.20.40)	330,2	350,0
	EU-tulotuki yhteensä (mom. 30.20.41)	518,7	520,6
	Ympäristötuki ym. yht. (30.20.43)	240,2	199,5
II-pilari	Luonnonmukaisen tuotannon tuki (30.20.43)	65,5	76,1
	Eläinten hyvinvointikorvaus yht. (30.10.43)	65,0	74,0
	Luonnonhaittakorvaus (mom. 30.20.44)	518,4	495,9
	Yhteensä	1 738,0	1 716,1

Ekojärjestelmä, 86 milj. euroa

- **Talviaikainen kasvipeitteisyys**

- Lohkokohtainen

- Ei siis enää saavutetun prosenttiosuuden mukaan koko viljellylle pinta-alalle
- Ei enää erillistä kohdentamisaluetta

- Tukitaso 4/18/36/54 ja 4/9/11 e/ha -> noin 50 eur/ha, vaihteluväli **40**-60 e/ha (70 milj. e/1,4 milj. ha)

- **Luonnonhoitonurmet**

- Enintään 10 % (oli 5 %) luonnonhoitonurmea tukikelpoisesta alasta C-alueella
- Ei mahdollinen luomussa (tai siis ei makseta luomutukea)
- Tukitaso 100/120 e/ha -> noin **65** eur/ha (+50 e/ha), vaihteluväli 50-80 e/ha (90 000 ha)

- **Viherlannoitusnurmet**

- Ei mahdollinen luomussa (ei makseta ekojärjestelmän tukea)
- Tukitaso 54 e/ha -> noin **80** eur/ha (+50 e/ha), vaihteluväli 65-95 e/ha (30 000 ha)

- **Monimuotoisuuskasvit**

- Tukitaso 300 e/ha -> noin 300 eur/ha (+50 e/ha), vaihteluväli **270**-330 e/ha (25 000 ha)
- Ei mahdollinen luomussa (tai siis ei makseta luomutukea)

17.4.2024

Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet

- **Kiertotalouden edistäminen** 40 e/ha -> 37 e/ha
- **Suojavyöhykkeet** 500/450 e/ha -> 350 e/ha
 - Ei voi enää perustaa valtaojan varteen
 - Koko sitoumuskausi
- **Turveltojen monivuotiset nurmet** 54 e/ha -> 100 e/ha
 - Koko sitoumuskausi
- **Kerääjäkasvit** 100 e/ha -> 97 /ha
 - Pinta-alarajoite +5 prosenttia (ainakin 2023)
- **Maanparannus- ja saneerauskasvit** 0/300 e/ha -> 190 e/ha
 - Uusi toimenpide yksivuotisia kasveja viljelevälle
 - Päättyneellä kaudella saneerauskasvit olivat käytössä perunaa, sokerijuurikasta ja avomaan puutarhakasveja viljeleville
 - Pinta-alarajoite 20 prosenttia (ainakin 2023)
- **Valumavesien käsittely** 70/250 -> 77/214 e/ha
 - Koko sitoumuskausi
- **Vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät puutarhakasveilla** 500/350 e/ha -> 500 e/ha
- **Lintupellot (UUSI)** 600 e/ha

Kipupisteet peltotuissa 2024?

Kipupisteitä 2024?

- **Monitorointi**
 - Talviaikainen kasvipeitteisyys
 - Viljeltävä kasvi
 - Erilaiset nurmipeitteisyys/niittovaatimukset
- **Viljelykierto**
 - Yksivuotisilla kasveilla 2024
- **Suulliset vuokrasopimukset?**
- **Luomun myyntikasvivaatimus**
- **Ympäristösopimukset**
- **Valtava määrä erilaisia päivämäärärajoja muistettavana**

Tulossa 2025

- sosiaalinen ehdollisuus
- alkuvuoden mielenosoituksista johtuva ”byrokratian purku”

Sosiaalinen ehdollisuus

Sosiaalinen ehdollisuus 2025

- Taustalla voimassa oleva lainsäädäntö
 - Työehtoja koskeva direktiivi
 - Työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskeva direktiivi
 - Työntekijöiden työvälineiden turvallisuutta koskeva direktiivi
- Koskee EU:n alueen kaikkia maatiloja, joilla on työntekijöitä ja jotka saavat EU:n suoria viljelijätukia tai tiettyjä maaseudun kehittämisen korvauksia
 - Sovelletaan tuenhakijan maataloustoimintaan
 - Havaittujen laiminlyöntien arvioinnissa on huomioitava sen vakavuus, laajuus, jatkuvuus, toistuvuus ja tahallisuus
- Valvova viranomaisen työsuojeluviranomainen (nyk. AVI)
 - Ei uutta valvontaa

EU:n byrokratian purku

Mitä tulossa?

Komission esitys neuvostolle maaliskuussa

- Perusasetusten avaaminen rajatuilta osin
 - Muuttaminen edellyttää kolmikantakäsittely (EP, KOM ja Neuvosto)
- Neuvoston hyväksyntä 26.3.
- Parlamentin käsittely huhtikuun lopulla
- Alemman asteen säädöksiä, ohjeistuksia ja tulkintaohjeita komissio voi muuttaa kevään aikana
- Perusasetusten saada muutokset tavoitteena saada voimaan jo 2024
 - Kuitenkin viimeistään vuoden 2025 alusta
 - Perusasetusten muuttaminen edellyttää myös kansallisen CAP-strategian ja lainsäädännön muuttamista
 - **Kansallisesti päätettävä kevään 2024 aikana**

Komission esitys

Perusasetusten muuttaminen:

- CAP:n ehdollisuus (GAEC 6,7 ja 8)
 - Lisäksi poikkeuksellisten sääolosuhteiden huomiointi
- Alle 10 ha:n tilojen valvontojen vähentäminen ja vapauttaminen ehdollisuuden valvonnasta
- CAP-strategian joustavoittaminen
 - Nykyisen yhden muutoksen sijaan 2 strategiamuutosta/vuosi
- Pysyvä nurmen viitealan poikkeus lanseerattiin jo aiemmin
- Tuottajajärjestöt haluaisivat poistaa sosiaalisen ehdollisuuden, mutta parlamentti ei hyväksyisi tätä

Todisteiden keräily:

- Viljelijäkysely ja uuden CAP-mallin arviointi
 - Avoinna 8.4. saakka https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Public_Consultation_EU_Simplification_2024rs_point_of_view_2024

Viljelijöiden markkina-aseman parantaminen:

- Toimenpidekokonaisuus maaliskuun neuvostolle
- Kustannusten, katetuottojen, kauppatapojen ym. seuranta ja julkaisu

Ehdollisuus

– Hyvät maatalouskäytännöt

- GAEC 1, pysyvän nurmen säilyttäminen
- **GAEC 2, turvemaiden suojele**
- GAEC 3, peltokasvien sängien polttoa koskeva kieltö
- GAEC 4, suojavyökaistat vesistöjen varsille
- GAEC 5, suojakaistat kaltevilla mailla (15 %)
- **GAEC 6, vähimmäismaanpeite**
- **GAEC 7, viljelykierto**
- GAEC 8, tuottamaton ala + hukkakauran ja jättiputken torjunta

GAEC 9, pysyvät Natura –nurmet

Tuottamaton ala

- Vaatimuksesta voi luopua 2024/2025
 - Tilalle oltava korvaava ekojärjestelmän toimenpide
 - Tavoitteena kannustaa viljelijöitä lisäämään tuottamatonta alaa ja uusia maisemapiirteitä
 - Olisi oltava koko maassa ja ohjaa lisää rahaa perustulotuesta ekojärjestelmään

Kasvipeitteisyys ns. herkillä jaksoilla

- Periaatteessa hyvä muutos, mutta onko nykyisellään Suomessa ongelmallinen?
- Epäselvää, minkä verran voisi muuttaa nykytilannetta
 - Esim. päivämäärät on jo aiemmin voinut muuttaa kansallisesti

Viljelykierto

- Viljelykiertovaatimuksen rinnalle mahdollisuus soveltaa viljelyn monipuolistamista
 - Edellisen ohjelmakauden kahden/kolmen kasvin viljelyvaatimus
- Olisi rakennettava viljelykiertojärjestelmän rinnalle, jolloin se olisi viljelijän valittavissa oleva vaihtoehto
- Muutos olisi hallinnollisesti raskas, kun mm. tietojärjestelmät on nyt rakennettu nykyisten vaatimusten mukaisesti
 - Valtion nykyisessä taloustilanteessa voi tulla rajoittavaksi tekijäksi

Valvonta

- Alle 10 ha tilat vapautettaisiin ehdollisuuden vaatimusten valvonnasta vuonna 2025
 - Ja samalla valvontaseuraamuksista jo 2024
- Jos sitoutuu ekojärjestelmän toimenpiteisiin tai ympäristökorvaukseen, niin näitä vapautus seuraamuksista ei koskisi

Muut maatalouspolitiikan asiat

- Korvauskelvottomien peltojen saaminen korvauskelpoisuuden piiriin
 - Korvauskelpoisuuden ”ylijäämä” siirtyy hallinnon jaettavaksi vuodesta 2025 alkaen ja samalla siirtomahdollisuus viljelijän ja maanomistajan välillä päättyy
 - Ensisijaisia
 - Tilusjärjestelyt
 - Pienten alojen lisääminen korvauskelpoiseen lohkoon
 - Korvauskelpoisuuden palauttaminen
 - -> näiden jälkeen jäänyt ”ylijäämä” voidaan jakaa vuoden 2004 raivatuille korvauskelvottomille lohkoille
 - Järjestys paikkatiedon perusteella viljelyyn ottamisen mukaan
- Korvauskelvotonta alaa on lähes 80 000 ha

Tulossa myöhemmin

CAP 2027 jälkeen - valmistelu

- **Komissio julkaisee lainsäädäntöesitykset vuosien 2028-2034 maatalouspolitiikasta kesän 2025 tienoilla**
 - Aloittaa varsinaisen valmisteluprosessin
 - Ei ehdi valmiiksi ja voimaan vuoteen 2028
 - Jälleen siirtymäkausi tulossa
 - Kuluneen talven aikana komissio on järjestänyt muutaman työpajan erikseen valituista aiheista
- **Valmistelu MTK:ssa**
 - Omat tavoitteen yleisellä tasolla määritely vuonna 2023
 - Osallistuttu COPA:ssa pidettäviin työpajoihin
 - 2 pidetty (mm. EU:n laajentuminen)
 - 2 työpajaa tulossa kevään aikana
 - MTK:ssa oma prosessi samaan tahtiin
 - MEP Müller (RE) kävi Suomessa joulukuussa
 - Catherine Geslain-Laneelle (KOM) kävi Suomessa tammikuussa
 - Kutsu Wolfgang Burtscherille (KOM)
 - DBV:n seminaari Berliinissä
 - Brysselin tapaamiset jatkuvat talven ja kevään aikana
- **Komissaari Wojciechowski lanseerannut omia CAP-tavoitteita (4S):**
 - security, stability, sustainability, solidarity
- **Suomen virallinen kanta tällä hetkellä hyvin ympäröityä**
 - CAP-keskustelua käydään maatalousneuvostossa useaan kertaan Belgian pj-kauden aikana
- **Keskeisiä kysymyksiä mm. rahoitus ja EU:n laajeneminen**
 - Rahoitus niin EU:n kuin kansallisen rahoituksen osalta

17.4.2024

Kiitos!